

K-231

Časopis Klubu bývalých politických vězňů v exilu

Ročník 3. Číslo 6 (18) Květen 1988

Na této historické fotografii jistě poznáváte bratry: Jiřího Krupičku, Jaroslava Brodského, Jana Šmída, dr. Palečka, prof. Nigrina, dr. Vidru, Zdenka Mráze a Bony Falerského.

Slovo předsedkyně

Je za námi další rok naší existence, který je třetím rokem z těch — prý důležitých — prvních tří.

Chci shrnout naši tříletou činnost do jedné z dalších zpráv, vzdor tomu, že to bylo již několikrát řečeno.

Tedy z 28 přítomných na Masaryktownu v červnu roku 1985, z nichž se později čtyři distancovali, vznikla celosvětová organizace takřka o sto členech, roztroušených po všech světadílech. Atraktivnost beze sporu způsobila jména členů s dobrým zvukem v minulosti a poctivá práce a otevřenost. O nezištnosti nemluvě. Na místo neposlední patří jistě náš časopis K-231, který se stal jednak pojítkem mezi starými přáteli a jednak unikátním exilovým časopisem, protože dokumentuje nejen komunistické praktiky padesátých let ale i současnosti.

Z mnoha stran se ozvali mladí lidé, kteří žádají o zesílení časopisu, protože o padesátých letech toho vědí pramálo. Pro ně je to historie a chtějí znát pravdu od lidí, kteří si tu dobu prožili na vlastní kůži.

Vynikající myšlenkou bylo založení "Kruhu přátel K-231," jenž od začátku — swimming-party u Otrubů v červenci 1985 — měl velký ohlas. Do "Kruhu přátel K-231" se dokonce hlásí i lidé z republiky. Bojí se tam

zřejmě méně než si myslíme. Za zaznamenání jistě stojí že jsme dostali několik plných mocí pro naši nedávnou výroční členskou schůzi rovněž z Československa.

Díky štědrosti a pochopení našich členů, díky exilové veřejnosti a díky pracovitosti a obětavosti "Kruhu přátel K-231" v Torontě a okolí, se 130 kanadských dolarů, s nimiž jsme před třemi lety začínali, rozmnožilo tak, že stačilo krýt vydání předcházejících 17 čísel časopisu i naší sociální činnost. Hřejivou odměnou jsou dopisy od "děvčat a mládenců" (věková hranice mezi 65 — 85 lety) i ohlas na časopis. Mnoho úryvků z dopisů vychodně i západně od Aše bylo uveřejněno.

Snad bylo přáním většiny z nás vzít do ruky kyj a bit komunisty po hlavě, tak, jako to oni dělávali nám. Myslím, že jsme již dávno vyrostli z touhy po pomstě. Když nenávidět — tak tedy marx-leninskou doktrínu, jejíž zplodinou je komunistický systém. Upozorňovat svět na rakovinovou podstatu této zrůdy. Vzdor tomu, že mnohdy narážíme na nepochopení západního světa, který buď nevěří naší zkušenosti nebo vyslechne naše osudy se zájmem a účastí, ale naivně je přesvědčen, že to, co se stalo v Československu se nemůže stát v Kanadě, v USA či kdekoliv jinde ve svobodné části zeměkoule, vzdor tomu

kterí (vlastně by bylo lépe "které"), pro nás zorganizovali dvě taneční zábavy. Jarní veselici po loňské schůzi a Barborskou zábavu vloni v listopadu. Oba podniky měly úspěch finanční i společenský.

Manželé Rambouskovi pro nás uspořádali setkání na jejich chatě v červnu loňského roku. Díky tomu, mohli jsme se setkat s několika americkými členy a prožít hezký week-end v zalesněné a hornaté části Pennsylvanie. Loni v srpnu jsme se setkali u manželů Kůstkových na jejich rozlehlém pozemku a chatě na jezeře Clear Lake. Byla to setkání na něž všichni jistě rádi vzpomínáme.

Obě tyto fund-raising parties přinesly značnou částku do pokladny. Nemalými částkami přispěla též exilová veřejnost — ať už na tiskový fond, anebo na sociální činnost.

Naším stárnoucím a nemocným bratrům a sestrám doma jsme zaslali za tento rok částku 2.110 Kan. dolarů na 58 adres.

Díky dobrovolným příspěvkům členů i příznivců a přátel časopis K-231 mohl vycházet a byli jsme schopni dotát sociálním závazkům, jež máme doma. Dle rozhodnutí členské schůze bratr pokladník rozdělval příspěvky — pokud byly označeny — buď na tiskový fond, sociální činnost, anebo na celkový chod organizace. Více z jeho zprávy.

Časopis vycházel každé dva měsíce. Udržel si dobrou úroveň. Přihlíželo se k rozsahu a k úsporám na poštovním, jak bylo určeno členskou schůzí. Časopis je oblíbený pro svou unikátnost dokumentací padesátých let nejen u generace naší, ale i mladí lidé, kteří přicházejí na západ projevují velký zájem. Po prvé se setkávají s pravdou o padesátých letech. Návaznost osudů nových politických vězňů na osudy naše a vzájemnou sounáležitost vyjadřují články v posledních číslech časopisu. Tímto je částečně plněn bod "Usnesení" loňské schůze seznamovat západní svět s osudy politických vězňů domácích současnosti a s jejich životem a podmínkami ve věznicích, které my jsme tak dobře znali.

Snažili jsme se uvědomit kanadský tisk o nedávné, tragické smrti Pavla Wonky v hradecké věznici.

Rozmnožili jsme anglický dopis Jiřího Wolfa, popisující Valdickou věznici a rozdali mezi Čechy, i anglicky mluvící přátele. Drobnějšími částkami, které nešly z pokladny K-231, jsme podpořili několik případů doma. Šlo o politické pronásledování, které mělo za následek vyslovenou bídu rodiny pronásledovaných.

Zúčastnili jsme se akce Československé národní rady americké — Joint Statement — kde je západní svět varován před důvěřivostí v Gorbačevovu Glastnost'. Toto prohlášení ve zkrácené formě proběhlo anglickým tiskem, v delší formě bylo rozesláno na americká a kanadská vládní místa.

Presidentu Reaganovi — tak jako většina exilových organizací — jsme zaslali dopis před jeho setkáním s Gorbačevem ve Washingtonu s prosbou, aby při jednání měl na zřeteli osud naší vlasti, kde okupace sovětskou armádou trvá dvě dekády. Další dopis — podobného obsahu — byl napsán nedávno — před novým setkáním R. Reagana a Gorbačeva v Moskvě.

Zúčastnili jsme se jako pozvaní pozorovatelé zasedání

Polské rady v exilu, odbočka Kanada, kam byli pozváni zástupci exilových a krajanských organizací středně-východní Evropy. Za předsednictví prof. Szczepanika se mluvilo se na tema: odpusťme si, co jsme si jako sousedé v historii udělali a snažme se najít společnou cestu pro budoucnost a hlavně podporujeme hnutí odporu proti komunistickým vládám v našich zemích.

Na pozvání čs. televize v Guelphu byl loni v květnu natočen pořad o čs. ženských kriminálech.

Zúčastnili jsme se výroční slavnosti Čs. obce legionářské. 23. 8. minulého roku jsme nechyběli na Nathan Phillips Square při demonstraci Black Ribbon Day. Zorganizovali jsme koncert K. Kryla.

Jako poslední bod loňské schůze bylo schváleno vybudovat památník popraveným a umučeným bratrům a sestrám v Československu — obětem komunistického režimu. Jak bylo navrženo členskou schůzí, vytvořila se šestičlenná komise, která měla za úkol získat spolupráci exilu a finanční prostředky. O tomto bude více v referátu komise.

Původní návrh — balvan — se rozšířil během doby o návrhy další, které byly uveřejněny v časopise č. 16. Skála — prostá a těžká, často "vrostlá" do země . . . Hochům v dolech neustále visela smrt nad hlavou v podobě skály a nejednoho z nich rozdrtila. Skála je symbolem síly, ale i tíhy, která dodnes visí nad naší zemí. Prostá jako prosté bylo gesto jít do boje proti přesile, lži, útlačku a za svou pravdu a přesvědčení položit život. Památník našich umučených, který má být v první řadě vyslovením piety, úcty a lásky nás všech, kteří jsme je přežili a jsme ve svobodném světě — symbolizovaný skalou je nám srozumitelnou myšlenkou. Ale sdělením této myšlenky světu, který nemá naše zkušenosti a naše pozadí by beze sporu byl kříž. Je to odvěký symbol mučednictví, vítězství života nad smrtí a konečné vítězství pravdy. Navíc jméno Jana Kristoforiho, který kříž navrhl a je ochoten ho přijet postavit je zárukou uměleckého provedení.

Narazili jsme však na překážky, které nebyly v moci ani komise, ani výboru vyřešit do této schůze. Je to problém, spojený s výstavbou na Masaryktownu. A tak, bohužel, tato část úkolu, uložená výboru členskou schůzí, je vám, členům zde shromážděným, předložena nedodělaná. Já pevně věřím, podle anglického přísloví "kde je vůle, cesta se otevře" že i v tomto případě dobrá vůle případ řešit najde další cestu.

Prosím, aby komise pro vybudování Památníku přijala upřímné poděkování za mnohaměsíční práci a úsilí, které všichni členové této myšlenky věnovali a samozřejmě za čas, ztrávený na mnoha jejich schůzkách.

Děkuji výboru za dobrou spolupráci během celého roku, kde se nikdo neohlížel na to, jakou má funkci, ale každý pracoval tam, kde bylo právě zapotřebí. Upřímné poděkování všem členům a členkám Kruhu přátel za nezištnou pomoc při veřejných podnicích, soukromých setkáních, anebo vytvoření vlnidného prostředí pro výborové schůze.

Díky vám všem je K-231 organizací politických vězňů, která má důvěru našich doma a důvěru a troufnu si říci — úcty — exilu. Záleží na každém z nás toto postavení a dobré jméno zachovat i nadále.

Dopisy k MONUMENTU

... vašeho přátelství si velmi vážíme a jsme vám vděční za tu velkou obětavou práci, na kterou obětujete tolik energie.

Sestra Drobílková píše že budete odhalovat památník obětem komunistického teroru někdy kolem 1. července t. r. Samozřejmě že přijedeme.

Posíláme ještě šek na 100.- US dolarů, jistě přijde vhod.

Zůstaňte nám zdraví; Bůh vás opatruj a nashledanou v Torontu.
Vaši Jiřina a Václav Adamovi.

Poznámka redakce: Adamovi poslali již \$100 US v prosinci.

Vážení přátelé!

V příloze Vám posílám následující šeky:

\$200 Československá národní rada americká
\$ 25 Charles Halaska
\$ 25 Josef Barta
\$ 25 Stan. Brym
\$ 25 Boris Kraupner
\$ 25 V. J. Chalupa
\$ 25 Eduard Dellin
\$ 25 J. Uhlir

\$ 375 celkem

Mnoho úspěchů za ČsNRA
O Kovar

... Přiloženě zasilám \$310 dolarů na stavbu pomníku těm z nás, kteří už tu nejsou a doufám, že to bude dobrá připomínka všem těm, kteří si neuvědomují nebezpečí toho nebestialnějšího systému, vedeného komunistickou stranou a který má na svědomí tolik životů, že se řadí v dějinách na prvé místo, ještě před hitlerovským nacionální socialismus. ...

Ruda Chalupa

Vážení přátelé,

v únorovém čísle Západu jsem četl o vaší myšlence vybudovat památník obětem komunistického teroru v Československu. Příkládám šek s mým příspěvkem.

Blahopřeji vám k vaší práci a přeji vám její úspěšné splnění.

S přátelským pozdravem

Miroslav Matoušek

Příloha: šek na \$50.

... se zájmem jsem četla váš článek, publikovaný v časopise Západ, že chcete postavit pomník na památku lidem, kteří byli zavřeni a také usmrceni za to, že bojovali za spravedlnost a za volnost myšlení.

Já vám píši za své rodiče, kteří byli oba zavřeni po dlouhou dobu let a také patřili do klubu K-231.

Rodiče utekli v 68 roce a jejich jediným přáním bylo, aby mohli zemřít jako volní lidé, což se jim splnilo. Oba zde v Austrálii zemřeli a myslím, že umírali se svobodou v srdci.

Chtěla bych vám pográtulovat za vaši pěknou myšlenku a doufám, že se vám podaří ji uskutečnit. Také doufám, že se mně jednou podaří zaletět k vám se na pomník podívat.

Za své rodiče i za sebe vám přeji hodně úspěchů a děkuji vám za vaši snahu. Příkládám malou donation.

A. Benhartová.

... a rádi bychom věděli, kdy plánujete odhalení památníku obětem komunismu. Na naší březnové schůzi bylo hovořeno o možnosti vypravit z Clevelandu autobusový zájezd do Toronta na slavnostní odhalení. Bude třeba, abychom znali datum pokud možno 3 měsíce předem, nebo nejméně dva.

Pokračujeme ve sbírce. Zatím se nám sešlo přes 400 dolarů. Ve sbírce budeme pokračovat do konce března, či do Velikonoc.

S krajanským pozdravem

Václav Hesoun, předseda

Vážení přátelé,

členové tramské osady Dálava-Chicago vzali s potěšením na vědomí, že klub K-231 se ujal iniciativy zbudovat v exilu památník politickým obětem komunistické persekuce v ČSR. Komunistické pronásledování postihlo všechny vrstvy obyvatelstva a dotklo se rovněž značně rozšířeného tramského hnutí, jež bylo zvláště v padesátých letech vystaveno útisku a násilnostem se strany komunistického režimu. Trampové byli politicky pronásledováni a vězněni a velmi mnozí postiženi svědci žijí a pracují v tramském hnutí v exilu.

Myslíme si, že pomník zbudovaný na paměť umučených i vězněných z politických důvodů bude veřejným svědkem neustálého politického pronásledování v Československu a zároveň vzdáním pocty těm, kdož za svobodu národa obětovali svobodu osobní a mnohdy i život.

Připojujeme se s radostí k vaší akci a příkládáme na finanční výlohy spojené s postavením památníku \$100 US.

S přáním zdárného uskutečnění akce zdravíme jménem T.O. Dálava tramským AHOJ.

Eduard Vedral, šerif.

... a požádal jsem za Ústředí čs. demokratických organizací v Australii a na Novém Zélandě, státní organizace o příspěvek na "Památník" na Masaryktownu.

Pokud vím, čs. klub v Brisbane slíbil poslat \$100, čs. sdružení v Melbourne \$100, čs. sdružení v Tasmanii \$100, Sokol v Melbourne \$50, Obec legionářská v Melbourne \$100, U nás v Adelaidě výbor odhlasoval příspěvek \$100, a dále jsme vybrali \$200.

Čekám na konečnou zprávu jednatele zda-li již ...

Vyříd' laskavě všem bratrské pozdravy

F. Nový

... Příkládám Ti plnou moc a můj druhý příspěvek na pomník mukiům. Bylo by smutné, abychom na ně zapomněli, když nám bylo dopřáno žít ve svobodném světě a ne zrovna v bidě a oni se žádné svobody nedožili a jen statečně obětovali životy v boji proti komunismu. Díky vám všem, kteří jste přišli s touhle myšlenkou a snažíte se ji uskutečnit.

Srdečně zdraví

Milada Lukešová.

Přátelé

málo věcí na světě je tak prokletých jako komunismus. Ta diktatura je jedno z největších zvinstev na světě. Jsem poměrně mladý a znám malinkatou část zločinů, které ti lumpi napáchali, ale i ta tisícina stačí, aby člověka zachvátil děs, hrůza a smutek. My mladší si myslíme, jací to byli mizerové, ale co je to proti těm pocitům, které jste zažili vy vězni, rodiny popravených a umučených, podle provokovaných a pak zvířecky ubitých.

	Pistecký A & R	20.00		Janků Jan	15.00
	Popelářová Jitka	20.00		Jansa M. A.	20.00
	Roedling R.	20.00		Jenček Přemysl	5.00
	Rehák Augustin	20.00		Ješina Čestmír	25.00
	Salivar Lumír	50.00		Jílek J.J.	30.00
	Toiviainen Martti	10.00		Jirák B.K.	10.00
	Valenta Vladimír		20.00	Kanská Jana	25.00
	Wagner Arnošt	100.00		Kobyłka Ota	30.00
	Zicha Viktor	30.00		Krapner Boris	25.00
	"BZ"	100.00		Lukešová Milada	50.00
	"HGF"	50.00			
	"MSR"	100.00		Nehněvajsa Jiří	100.00
	"MS Ottawa"	200.00		Oščádal Augustýn	10.00
	"OE"	100.00		Pejskar J&A	50.00
	"VJD"	50.00		Podolský Viktor	50.00
Rakousko	Hošťálek Mirek	20.00		Pospíšil Ivan	50.00
Švédsko	Chalupa Rudolf		310.00	Pražák Z&E	40.00
Švýcarsko	Bidlo Zdenek		50.00	Rozbořil L&D	50.00
	Božejovský Otakar		100.00	Rychtera Ludvík	100.00
	Dura Josef	43.58		Smejkal M&D	100
	Friede Ludvík	30.00		Švihla Květoslav	20.00
	Mohyla Josef	44.32		Travleiev Věra	10.00
	Pittner Ilja	100.00		Uhliř J.B.	25.00
	"VV"	87.00		Wachtl H.H.	100.00
USA	Adam V&J	87.05		Walter Jiří	10.00
	Babinec J&M	50.00		Wurm Jaroslav	10.00
	Bárta Joseph		25.00	Zeman Leoš	10.00
	Bergmanová Ilša		15.00	Zoran Eva B.	50.00
	Bláha M&		10.00	"CVJ"	25.00
	Bocková Eva		10.00	"RB"	10.00
	Bridle M M		10.00	"TJ"	22.00
	Brodská Zdena		20.00	"VJK"	50.00
	Brym Stanislav		25.00	Z.Německo	
	Čížek Lubomír		10.00	Belluš S.M.	40.00
	Debňarík Helena			Karel Kryl 10 ⁰ , z koncertů	235.00
	Dellin Eduard		25.00	Kryl Karel	236.00
	Faltusová Anna		30.00	Skříčka Václav	20.00
	Filipek Jan		100.00	"Čtenář K-231"	21.78
	Halaška Charl.		25.00		
	Harna D		25.00		
	Hrubý A&S		10.00		
	Hudlický M&H		50.00		
	Janatová Jarmila		50.00		
				Příjem od 16. února do 9. května 1988	4638.64 3506.00
				Konečný stav 9. května 1988	7670.47 5286.00

PAMÁTNÍK — MONUMENT — PAMÁTNÍK — MONUMENT — PAMÁTNÍK

První památník obětem komunismu

Na rozhraní československo-rakouském, v dolnorakouském Nagelbergu, nedaleko Českých Velenic byl dne 27. února vztyčen hliníkový kříž s korunou z ostnatého drátu jako připomínka komunistického teroru. Současně Otec Dr. Josef Valerin z Lince sloužil mši svatou. Ve svém kázání vzpomněl nejen významných obětí komunistické justice, ale všech těch bezejmenných, kteří zahynuli na šibenici, v lágrech a ve vyšetřovných státní bezpečnosti či byli zastřeleni na hranicích.

Rakouská televize vysílala záběry z této události, takže občané v jižních Čechách to mohli sledovat na svých obrazovkách.

Je potěšitelné, že se této trzny aktivně zúčastnili bývalí političtí vězňové z evropského SVĚTOVÉHO SDRUŽENÍ BÝVALÝCH POLITICKÝCH VĚZŇŮ. Autorem kříže

je podle tiskové zprávy nejmenovaný bývalý politický vězeň žijící v Curychu.

-rr-

Dagmar Hasalová-White

Pavel Pecháček,

šéf čs. oddělení Hlasu Ameriky a bývalý předseda washingtonské odbočky SVU, byl 11. března na slavnosti v budově amerického ministerstva zdravotnictví a sociální péče ve Washingtonu vyznamenán cenou "Muž roku 1987" Hlasu Ameriky v oblasti cizojazyčného rozhlasového vysílání této stanice. Ředitel Hlasu Ameriky, Richard W. Carlson, při předávání ceny uvedl, že Pecháček ji dostal za "výjimečné výsledky při vedení československého oddělení Hlasu Ameriky na cestě k nejvíce poslouchanému a nejvlivnějšímu zahraničnímu rozhlasu v současném Československu; a za rozvinutí nového, rozmanitého obsahu vysílání a nových rozhlasových forem."

znamenal hladovění. V pondělí 10. července byl normální budíček, ale cely zůstaly zavřené. Snidani, chleba a černou meltu, jsme nedostali. Nástup do práce nebyl. Teprve před polednem jsme dostali nařízení se převléci do zimních šatů, včetně čepice na uši. Venku byl horký červencový den, nikdo jsme nevěděli, co to znamená. Pak nás vyvedli na dvůr a tam to začalo. Přískoky, plazení po zemi, pochod v podřepu, kliky a to všechno v pekelném tempu, které nikdo nemohl vydržet. Dvůr byl obklíčený kruhem dozorců, kteří kopali ty, kdo už nemohli. Dozorce Kramerer nás několik dokopal k žumpě, kde jsme museli dělat dřepy. Všichni jsme museli křičet: "Jsem blbec a proto jsem pracoval proti režimu." Někteří jsme odmítali a ti

pak museli dělat dřepy, pokud vysílením nepadli.

Bylo pozdní odpoledne, než nám bylo dovoleno se vrátit na cely. Jídlo ten den, poloviční dávky, jsme dostali až večer. V noci mně opuchly nohy až ke kolenům a ráno jsem nemohl vstát. Ale do práce jsem musel, a tak mě kamarádi několik dní nosili jako "andělíčka." Po měsíci velitelství oznámilo, že za sabotáž, znehodnocování materiálu a neplnění normy se nám trestní dávka jídla prodlužuje o dalších šest neděl.

27. června tohoto roku uplyne již třicetost let od smrti Milady Horákové. V dlouhé řadě nelidskostí režimu této ženy zůstává symbolem, který nikdo z nás, politických vězňů, nemůže zapomenout.

Pověstná leopoldovská pevnost

A. P. Roubík

Návrat a návraty

Muklovskou Odysseu jsem zakončil výstupem z Leopoldova počátkem září 1964. Návrat do Prahy byl komplikovaný řadou událostí, které se odehrály v době mé patnáctileté nepřítomnosti. Ze tříleté dcerušky jsem měl už osmnáctiletou slečnu a být jsem byl se svou ženou rozveden jen "na oko," nehodlala pokračovat ve společném životě. Zakotvil jsem tedy v podkrovní místnosti u prádelny u Jiráskova mostu, v bytě mé maminky, kam za mnou velice často chodila moje dcera. A řada dalších přátel ať už z řad muklů či ze sportu. A muklové se snažili pomoci mi v prvních chvílích nejvíce. Po mnohé návštěvě zůstal někde ležet balík s novým párem bot či košilí nebo oblekem. Bylo a je to dojemné. Ti, kteří sami potřebovali pomoci pomáhali tomu, kdo byl na tom ještě hůře. Ota Rambajs navíc vykouzliil ze špajzu přes chodbu přepychový sprchový kout. To byla lahoda, kterou máti cenila více než krásný výhled přes Mánes na Hradčana, jak říkávala a líbovala si, že teď jí nic neschází.

To byl tedy ten návrat. A teď ty návraty, které jsem nikdy neplánoval.

Hned prvé léto v civilu jsme na Radkově "kostitřesu," tj. JAWĚ 125 uskutečnili jízdu napříč republikou s cílem provandrovat Malou Fatru. Při zpáteční cestě se Radek rozhodl pokusit navštívit kamaráda dosud drženého ve věznicích leopoldovské. Protože však Radek pochopitelně neměl povolení k návštěvě, nedostali jsme se dále než před bránu pevnosti. Mohli jsme si jen prohlédnout tu nám dobře známou siluetu nových samotek a pořídit fotografii tohoto "přísně utajeného objektu" — což pochopitelně byl opět trestný čin, ale při této ilegalitě nás nechytli.

Většího úspěchu jsem dosáhl na jaře příštího roku. K mému velkému překvapení jsem dostal oficiální pozvánku k návštěvě do Leopoldovské věznice od Pepika Kandy, který si tam ještě kroutil svou státní porci. Uvědomil jsem si ihned, že pozvání je proti panujícím předpisům, protože návštěvy byly povolovány jen nejbližším příbuzným. Pepa zřejmě prubnul štěstí a ono to vyšlo díky otupělé bdělosti a ostražitosti úderné pěsti dělnické třídy. A tak jsem tentokrát uháněl rychlíkem obráceným směrem za své a rád. Návštěvu jsem si však musel na místě tvrdě vybojovat. Službu na bráně měl smutně proslulý "Hvizdavej Dan," který ochotně sliboval vězňům olověné

Ota Rambousek

Kdo vlastně jsme?

Když jsme ze všeho vyvázli a přelezli plot do Itálie, odvezli nás do Padriciana, sběrného tábora pro uprchlíky na kopci nad Terstem.

Dlouho jsme si tam nepobyli. Prvních 48 hodin v inter-naci. Ale už po pěti dnech nás transportovali do dalšího tábora, Latiny, na jih pod Římem. Byl pozdní večer, když připojili náš vagon k mezinárodnímu rychlíku do Říma. V soupravě byl i vagon československý, a ti dobří hoši nám prodali vše, co zbývalo za naše kačky, podložené prací.

Byl tu i vagon sovětský. Liduprázdný. Mimo soudruha průvodčího. Rudý, plyšový koberec, nádhera řekl bych byzantská. Ve stylu Pullmaňáků, nebo Orient Expresu na přelomu století. Hned vedle záchodu stál skvostně vyleštěný samovar. Dokonce knihovnička!

Zkrátka, kultura. Začali jsme se probírat tiskovinami. Samá bolševická nalejvárna. Průvodčí stál u nás a tvářil se nevrážlivě. Zaujala mě bílá, útlá knížka. V češtině. Všeho jsem nechal a zálibně jí procházel. Byl to přímo poklad.

S brožurou v ruce jsem se obrátil na cestu k našemu vagonu. Průvodčí se zhurta dožadoval navrácení spisku. Příjemně jsem se usmál a diplomatickou češtinou jsem poslal spolehlivého přísluhovače režimu na místo posledního odpočinku zesnulých kormidelníků Strany a opustili jsme sovětské výstřední území.

A jedině díky této příhodě vlastním tento unikát s názvem "K událostem v Československu" a podtitulem "Fakta, dokumenty, svědectví tisku a očitých svědků" kterou vydala v Moskvě Tisková skupina sovětských žurnalistů," v roce 1968.

V kapitole "Kurs kontrarevoluce na uchvácení moci" se velmi mnoho mluví o Káčku. Bude jistě nejlépe z těchto faktů a dokumentů" přímo citovat:

... Linie reakce spočívala v tom, aby organizovaně připravila uchopení moci ...

... Kdo se chopil této špinavé úlohy? ...

... Byly to například: "Klub 231", "Klub angažovaných nestraníků", "Klub nezávislých spisovatelů", "Klub angažovaného myšlení", "Organizace na ochranu lidských práv", "Přípravný ústřední výbor sociálně demokratické strany" a další ...

... Klub 231 soustředil pod svojí střechou více než 40 tisíc lidí, mezi nimi mnoho bývalých kriminálních zločinců a vlastizrádců. Jak napsalo "Rudé Právo," členy tohoto klubu se stali dokonce bývalí nacisté, esesáci, henleinovci, ministři bývalé loutkové vlády tzv. Slovenského státu, představitelé reakčního duchovenstva a další ...

Tito lidé mají na svědomí smrt mnoha nevinných komunistů a čestných občanů Československa.

"Klub 231" se ustavil 31. března 1968 na schůzi v Praze bez schválení ministerstva vnitra. V tisku byla uvedena jména některých vedoucích činitelů tohoto klubu ...

... Dokumentační komise "Klubu 231" vedená Otakarem Rambousekem byla pověřena soustředit materiály "k trestnímu stíhání viníků nezákonné činnosti." Tento úkol byl v návrhu stanov klubu formulován takovým způsobem, že členové komise měli volně ruce k jakémoliv zvůli.

Při tom sám Rambousek, jak o tom svědčí článek "Rudého Práva" ze dne 28. května byl odsouzen v roce 1948 k doživotnímu vězení za nepřátelskou protistátní činnost. V roce 1964 byl osvobozen podmínečně do roku 1971 ...

... Aktivisté "Klubu 231" se bez překážek rozjízďili po městech a vesnicích, kde vystupovali s výzvami, aby občané nevolili komunisty do vedoucích státních orgánů. Současně soustřeďovali v centru i na místech různé informace o členech KSČ, aby "se s nimi vypořádali, až přijde čas."

Využívající složité vnitropolitické situace představitelé klubu se prohlásili za "celostátní politickou organizaci." "Klub 231" se dožadoval práva mít svoji frakci v Národním shromáždění ČSSR.

Vedoucí "Klubu 231" inspirovaní ze Západu, připravovali plány na uchvácení klíčových posic ve všech oblastech politického, státního i ekonomického života republiky. Jejich lidi pronikali do vedoucích míst v politických organizacích, v závodech a podnicích.

"Klub 231" vytvářel ilegální "čtyřky" s úkolem šířit různé lži, sledovat a terorizovat čestné občany a funkcionáře.

"Procesu demokratizace" dávali pohlaví "Klubu 231" svůj zvláštní smysl a žádali, aby tento proces byl veden "do konce."

Při tom se zejména snažili o obsazení odpovědných míst v armádě a v orgánech státní bezpečnosti ...

... "Klub 231" sestavoval seznamy stranických a státních pracovníků ČSSR a posílal je do svých poboček v krajích, okresech a místech. Na adresu mnohých Čechů a Slováků, kteří pevně stáli na internacionalistických pozicích a snažili se vystupovat za přátelství se Sovětským svazem byly zaslány výhrušné dopisy. Rozšiřovaly se letáky, plakáty s výzvou: "Pryč s KSČ." "Pryč s SSSR." "Smrt komunismu." ...

... Činnost "Klubu 231" oprávněně vyvolala znepokojení mezi čestnými československými občany, kterým je drahá socialistická vlast. Mnozí vlastenci považovali za svůj úkol varovat veřejnost před nebezpečím a obraceli se na redakce časopisů svými dopisy, ve kterých vyjadřovali vážné znepokojení nad činností protisocialistických sil ...

Po přečtení tohoto politického elaborátu jsem se několik dní nemohl podívat do zrcadla, jak jsem byl sám sobě odporný. Kolik starostí jsme připravili "čestným vlastencům," kterým naštěstí tekla voda do bot tolik, že na nějaký důkladný boj s kontrarevolucí nezbývalo sil. Neboť jinak se mě samotnému nabízely jen dvě možnosti: Čekat, až budu řádně dopaden, vyšetřen a dán za katr. Stačilo dokroutit "desítku" k těm odpykaným patnácti letům. Druhá možnost je vyjádřena plánem, který předložili Sověti při jednání v Cierné nad Tisou: Byly to dva seznamy 50 a 250 lidí, kteří mají být okamžitě zatčeni. A já se mohl podívat po východních oblastech Sovětského svazu.

Naštěstí, zvolil jsem alternativu třetí — sedím v kapitalistické cizině a spolu s ostatními mukly pášeme v Káčku další nepravosti proti tomu všemu krásnému, co si naši "čestní občané a vlastenci" vybudovali.

Do dalších let naší zločinné činnosti — hodně úspěchů!

Ze života K-231

V uplynulém dvouměsíčním období se rozšířený výbor Klubu sešel dvakrát. 9. března na schůzi u Otrubů jsme (vyjma běžných klubovních věcí) projednávali zejména problémy s naším Monumentem. Všechna očekávání překonal nejen ohlas světové exilové veřejnosti, připomínky k památníku popravených a umučených docházejí i od politických vězňů z domova. Všechny hlavní exilové organizace převzaly nad památníkem patronát. Ještě větší překvapení je finanční výsledek sbírky: dary na pomník přicházejí prakticky odevšad, nejen z amerického kontinentu a z Evropy, ale i z Austrálie a v nedávné době přišla podstatná částka z Jižní Afriky a Asie. Můžeme s důvěrou říci, že finančně jsme schopni stavbu zajistit. Problémy nastaly neočekávaně s místem, kde má památník stát: Masaryk Memorial Institut, vlastník Masaryktownu, připravuje zástavbu parku a náš pomník — zdá se — komplikuje věci. Budeme vás průběžně informovat, jak to s umístěním památníků dopadá.

Živá (a občas bouřlivá) debata se rozvinula o návrzích na památník. Do užší soutěže zřejmě postoupily dva návrhy: Kristoforihů kříž a balvan Františka Otty. Protože čas vypršel, schůze byla odložena o týden a pokračovala během schůzky na expedici 17. čísla K-231.

Dubnová schůze (13. 4. u Ottů) se nakonec usnesla, že konečné rozhodnutí bude ponecháno členské schůzi, která se sejde 4. května. Schůze se dále zabývala přípravou 4. výroční schůze na Masaryktownu a Jarní taneční zábavy. Kruh přátel K-231, jako pořadatel zábavy, se rozhodl, že čistý výtěžek podniku bude věnován na fond pro výstavbu Památníku.

Amnesty International uspořádala 17. března v auditoriu Torontské university veřejné fórum pod názvem "Vězni svědomí." Jedním ze čtyř pozvaných řečníků byla předsedkyně K-231 Eda Ottová, která zastupovala českou politickou vězňi. Posluchači byli převážně mladí lidé, pro které svědectví sestry Ottové bylo patrně první konfrontace s politickou praxí komunismu.

Podobný večer (tentokrát v češtině) absolvovala Eda Ottová ještě jednou 21. dubna v hale sv. Václava. Na pozvání Dámského odboru Čs. sdružení v Kanadě mluvila o svých zkušenostech z vězení na shromáždění, které tra-

dičně Odbor pořádá každý rok na jaře pod názvem Vzpomínka na mučedníky našeho národa. Neformální promluva sestry Ottové byla všele přijata. Večer doplnil Pavel Král, člen Nového Divadla a K-231, četbou ze sbírek uvězněných básníků.

7. května se sešla na Masaryktownu již 4. výroční schůze K-231. Informace o schůzi budou na jiném místě, a tak jen stručně výsledky voleb do výboru K-231. Předsedkyní na další rok byla aklamací zvolena Eda Ottová. Dále bylo zvoleno tajným hlasováním deset členů výboru. Jsou to: Jiří Bláha, Aleš Březina, Vladimír Helmich, dr. Norbert Každan, František Otta, Zdeněk Otruba, Karel Palát, Karel Pinke, Lumír Salivar a Zdeněk Slavík. Stejným způsobem schůze zvolila čtyři "zahraníční" členy výboru: ze Švýcarska jsou to Antonín Fráňa a Ilja Pittner, z USA Ctirad Mašín a Jiří Sochor.

Mezi plnými mocemi, které nám došly, byly tentokrát dvě od bývalých pol. vězňů z Československa. Jsou to členové pražského Káčka, kteří se hlásí do obnoveného Klubu v exilu. Jejich plné moci jsme použili při hlasování, ale — po delším rozvažování — jsme se rozhodli jejich jména v časopise K-231 neuveřejnit. Omlouváme se bratřím, snad se do příští schůze situace doma zlepší natolik, že jejich jména budeme moci publikovat bez obav o jejich bezpečnost.

Na prvé výborové schůzi dne 11. května 1988 u Ottů, byly výborem zvoleni do jednotlivých funkcí tyto členové výboru:

Eda Ottová — předsedkyně (zvolena na členské schůzi)
Karel Pinke — místopředseda pro mimotorontskou oblast
Jiří Bláha — místopředseda
Zdeněk Otruba — jednatel
František Otta — pokladník
Karel Palát — sociální referent
Lumír Salivar — tiskový referent a redaktor K-231
Vladimír Helmich — revisor účtů
Zdeněk Slavík — revisor účtů
Aleš Březina — člen výboru
dr. Norbert Každan — člen výboru
Fráňa Antonín — člen výboru
Radek Mašín — člen výboru
Jiří Sochor — člen výboru
Ilja Pittner — člen výboru

Výňatky z dopisů

Udělal jsi mi velkou radost zasláním dosud vyšlých čísel časopisu K-231. Je to z vlasteneckého hlediska stimulující a obrozující četba. Mnohokrát děkuji.

Měl bych jednu prosbu. Když už jsi mi podal prst, prosil bych Tě zdali by se ještě našlo z ročníku 1, číslo 6 (duben 1986) nebo xerox kopie. Toto číslo v zásilce nebylo, rád bych měl časopis kompletní.

S přátelským pozdravem

Miroslav Matoušek

... Ani jsem si neuvědomil, že naše adresa byla na šeku. Né snad že byste neměl znát naši adresu, ale Váš čas je jistě velice vzácný a potřebný k jiným účelům. Těší nás, že chápete naši situaci. Nejsme zde dlouho. Přesto však neděkuje. Zaslát peníze na tento účel (Monument — pozn.

redakce) by mělo být morální povinností alespoň těch novějších příchozích. Ti mají ten největší dluh. A když dokázali ujišťovat úředníky na asyl. úřadech o své nenávisli ke komunismu, zde mohou obětovat pár dolarů, marek, nebo jiné měny na památník statečným lidem. Není to tak strašná újma odepít si pivo, krabičku cigaret atd. Peníze dostáváme všichni spravedlivě. A sem tam si určitě každý pár dolarů přivydělá. Přijměte dalších \$10 čistě proto, že s nimi nezbohatneme a Vám mohou trochu pomoci. Neděkuje, věřte, kdyby to šlo, dali bychom více ...

Augustin a Jiřina Řehákoví

Blahopřeji vám všem k vaší vlastenecké práci. Myšlenka zaznamenat ty události z dějin našeho lidu, které by mopolitický režim v Československu nejraději zatajil nebo přepsal, se mi velmi líbí. Přesto, že osudy Čecho-

nutno skončit. Tříhodinový koncert v nás zanechal dojem, na které budeme dlouho vzpomínat.

Během představení se prodávaly dvě dostupné publikace Karlových textů, které vydalo torontské nakladatelství 68 Publishers. Byla to SLOVÍČKA a Z MÉHO PLÍZIVOTA s Karlovými kresbami a gramodeskou. Třicet procent z prodeje jde na celkovou činnost K-231. A tak Karel o přestávce podepisoval a tvořil, protože k podpisům přidával svoje verše.

9. května se s Karlem rozloučíme na jeho posledním letošním koncertě v Kanadě a budeme se těšit na jeho příští zájezd.

... a Karel Kryl na pokračování

Ještě před uzávěrkou tohoto čísla se Karel vrátil do Toronta ze svých kanadsko-amerických cest a jak slíbil, uspořádal v pondělí 9. května svůj druhý letošní torontský koncert. Z původních pěti se to rozrostlo na sedmáct, z nichž oba dva torontské se konaly pod záštitou K-231.

Tak jako Bílá sobota, tak i pondělí se nám nezdálo vhodným dnem, protože před pracovním dnem se lidé na koncerty nehrnou. A přece. Koncert měl začít v půl osmé a už před sedmou hodinou byl Masaryktown poloplný. A v půl osmé už byl zaplněn a stále chodili noví a noví hosté a začala nouze o židle. A jedna okolnost byla příjemně zarážející. Kromě bývalých politických vězňů, kteří jsou mladí jen ve svých představách, převládala v posluchačstvu mladá generace. Mladí lidé tak kolem třicítky a pod aplaudovali exulantu, který odešel z vlasti před dvaceti lety. Protože mu rozuměli a protože on rozuměl jim. Nevím, kolik je Karlovi let, ale u mikrofonu působí a jedná jako dvacetiletý kluk ze Ztracenky. Jeho básnické texty dráždily jednou bránice, po druhé slzní váčky.

Karel není zpěvákem v dnešním slova smyslu. A snad je to tak dobře, protože snáze najde cestu k srdci posluchače. Kdyby žil o pár století dříve, pravděpodobně by to byl potulný rytič s loutnou, který dokáže vyjádřit to, co lid cítí. Jeho rozpustilé parafráze na lidové písně rozesmály, jeho vážné texty dojímaly.

Karel slíbil, že příští rok přijede opět, ale jen na dovolenou. V tom se Karle mýlíš. V našich srdcích jsi utkvěl a nějaký ten koncert tě nemine. A tak na shledanou.

-BOB-

Kruh přátel K-231 oznamuje, že

dne 7. května 1988 se bývalí političtí vězni, jejich přátelé sdružení v Klubu přátel K-231 jakož i široká veřejnost veselili již na třetí Jarní Veselici pořádané na Masaryktownu ve Scarborough.

Bývá zvykem, že tato rubrika je vyhrazena některému členu Klubu přátel, aby preferoval o pravidelné společenské události české menšiny v Torontě. Z vrozené skromnosti však doposud nikdo nenapsal o zákulisí a problémech, které každý takový podnik provázejí.

Všechno to začne tím, že se dívky sejdou na některé naší výborové schůzi a dohodnou se, že si udělají vlastní schůzku, na které si připraví plány a rozdělí práci. V první řadě je nutno říci, že všechny tyto dívky jsou zaměstnané a dělají přípravy i vlastní práci po své pracovní době. Mně se to dnes dobře píše, protože praxe se po šesti tancovačkách už ustálila.

Tak za prvé se dohodnou o jídelním listku. Tentokrát to bylo pět druhů hlavních jídel, dva druhy polévek, o debrecínkách a kávě ani nemluvě. Bramborové a houskové knedlíky přiveze Lenka už hotové. Za druhé se dívky rozhodnou, co která z nich upeče doma. A tak Draha Slaviková udělá domácí bublaninu, Lenka Divišová šlehačkové rakvičky, Jiřinka Johanovská rybízový koláč, Hanka Otrubová něco, čemu říká "nohavice" a co je jakýsi druh dortu, Eda a Jarka Bartůňková nadělají jahodové košíčky, Maruna Frýbortová upeče dort, který obvykle vydražíme. Dáša Stračovská přiveze domácí štrůdl a Hanka Bílá přiveze losí guláš, když se Láďa trefí. Když má Láďa přes mušku své kulovnice vlčí mhu, tak Hanka udělá výborné žlutkové věnečky. Samozřejmě je to nadsázka, losi se střilejí jen pozdě na podzim a dostat povolení na odstřel je obtížné. Konečně — něco o lovu na moosy by nám měl Láďa pro Káčko napsat sám. Ale ta hlavní práce teprve přijde.

Lenka se několik dní před tancovačkou vypraví nakoupit, protože maso na svičkovou se musí nechat uležet. Investuje do nákupu několik svých stovek bez nároku na úrok. V kritický den, t.j. v sobotu, kdy se večer začnou scházet první hosté, už brzo ráno buší Lenka s Hankou na vrata Masaryktownu a začne jejich práce, která končí druhý den ve tři ráno. Tedy bratru (nebo sestře) sedmnáctihodinová šichta. A kdyby se to spočítalo, tak těch kroků od pultu ke sporáku, od sporáku k micro-wave oven, pak zase ke dřezu a znovu k pultu — ono to dá za tu noc několik kilometrů. A obě holky si při tom zachovávají veselou a příjemnou náladu, úsměv na tváři a vlídné slovo pro každého. A já bych rád věděl proč. Stojí je to čas, peníze a namáhavou práci a protože to nedělají po prvé, tak vědí, co je čeká a dělají to opět a opět. Je to jedna z otázek, kterou by těžko zodpověděl i staříček Sigismund Freud.

Tentokrát se Kruh přátel K-231 rozhodl, že výtěžek tancovačky nedají K-231, ale věnují ho na výstavbu Památníku. Vzdor tomu, že byl první vydařený, slunečný weekend — neprodělovalo se, byť návštěva byla menší než v minulosti. Že tento příspěvek není malý, o tom se můžete přesvědčit ve výkazu pokladníka K-231. Nermalou částkou čistého výtěžku tvoří ovšem také tombola, kterou Hanka Bílá dokáže zpestřit svým samostatným humorem. Tentokrát ceny do tomboly věnovaly následující podniky: Prague Meat Market, Restaurace SLAVIA z Ottawy, Art Light Hamilton, 68 Publishers, Peel TV HI-FI a Nordqvist Travel Agency a řada jednotlivců. Za všemi těmi anglickými jmény se ovšem skrývají české firmy.

A tak tohle povídání může skončit receptem, jak udělat úspěšnou tancovačku a společenskou událost. Přesně podle Rettigové. To se vezme hodně nadšení, vrazí se do toho ještě víc práce, přidáte dobrou vůli — čím více tím lépe, obložíte to přátelstvím, pokapete humorem a můžete servírovat.

Je-li to možné udělat v Torontě, pak je to možné udělat i v Curychu či kdekoli jinde. Chce to jen dobrou partu a mít nějaký cíl. Pak se lidi potáhnou zdaleka, tak jako na Masaryktown. Tentokrát jsme přivítali hosty z tak dalekých míst, jako je na příklad Whitby, Ottawa, Montreal, London a New York.

A vám, děvčata, chceme poděkovat. Bez vás by nebyl Kruh přátel K-231 a kdo ví, zda by bylo Káčko.

Děkujeme.